

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A drágaság túlhaladta a háboruelőtti árak ötvenszeresét*

Forrás: .....

A Nép

Bp.

(Hely)

1921. 9. 24

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

A drágaság túlhaladta a háboruelőtti árak ötvenszeresét

A gyári munkás fizetésének emelkedése ellenben csak huszonkét és élszeres, a magántisztviselőé tízszeres és a közalkalmazotté kilencszeres — A drágaságban augusztus volt a legkatasztrofálisabb hónap

— A NÉP tudósítójától —

Az elviselhetetlen drágaság fojtogató nyűgéről beszélni ma már szinte unalmas ismételtetés és fárasztó közhely. De mindjárt érdekes és tanulságos, ha ugyanezen tényeket egymás mellé állított számokkal kimutatva és hiteles adatokkal megrögzítve látjuk. A drágaság szemléltető statisztikájának nagy munkáján dolgozik hosszabb idő óta *Dálnoki-Kovács Jenő*, az *Országos Iparegyesület* titkára és az ő ernyedetlen szorgalmának köszönhetjük, hogy a hivatalos közönnyel és teljes tájékoztatlansággal szemben tisztán és világosan áttekinthető teljes statisztikai adatgyűjteményünk is van ma már a drágaságról.

Igen érdekes, ha *Dálnoki-Kovács Jenő* szakzerű utmutatásai nyomán a drágaság helyzetmérő zsinórját visszavezetjük *ez év január haváig*, amikor tudvalevően a megélhetési cikkek emelkedése a legmagasabb fokot érte el. A januári horribilis emelkedés reakciójaként jelentkezett február elején az *olcsósági hullám*, mely egészen május végéig uralta az áralakulások piacát. A háboru előtti árakhoz viszonyítva az átlagosított drágaság ez év januárjától kezdve a következő hullámzást mutatja:

Januárban	49
Februárban	46.5
Márciusban	40
Áprilisban	35.5
Májusban	33.5
Juniusban	34
Juliusban	37.5
Augusztusban	42-szerese a háboru előttinek.

Tehát e néhány hónap eredményének összehasonlításából kitűnik első sorban — ami bennünket ma legjobban érdekel — hogy a drágaság *augusztus végéig még mindig nem érte el azt a magasságot, melyen ez év januárjában állott, vagyis augusztus végén a drágaság 15.1 százalékkal alacsonyabb volt, mint januárban.* Azért megyünk vissza csak augusztus végéig, mert a statisztikus adatai egyelőre idáig szólnak. Hogy *augusztus végétől mostanig* — tehát csaknem egy teljes hónapig — milyen utat tett meg a drágaság, az ma még pontos számokban nem fejezhető ki, de statisztikai adatok nélkül is tudjuk — hiszen a saját bőrünkön érezzük, — hogy augusztus vége, *illetőleg szeptember eleje óta a folyton növekvő drágaság ezt a csekély 15.1 százalékos differenciát is holtbizonyosan le-*

morzsolta, sőt jóval túl is gázolt rajta.

A májusban megindult és júliusban megfeneklett olcsósági hullám utolsó maradványait a kritikus augusztus hónap földelte el. Ebben a hónapban az *élelmiszerek* ára körül találjuk a legnagyobb emelkedést. Ugyyszólván *alig van élelmiszer, melynek ára augusztusban ugrásszerűen ne emelkedett volna*, némelyike még a száz százalékos drágulással sem elégedett meg.

A kiszámítás alapját képező közepes háztartás élelmiszerek szükségleteinek drágulásánál érdekes megtudni, hogy csupán a *cukor és marhahús* ára maradt augusztus hónapban ugyanannyi, mint volt júliusban és szorgos kutatás után a statisztikus talált egy olyan cikket is, melynek ára augusztusban még *olcsóbb* lett, mint volt júliusban. És ez a kitüntetést érdemlő ritka nevezetesi cikk: a *tojás*. No de, amit a tojás, cukor és marhahús elmulasztott, ezt *duplán kipótolta a kenyér*, amelynek ára augusztusban, a hatósági jegyrendszer alapján, *csaknem kétszeresére*, a szabadforgalomban pedig *több mint kétszeresére* emelkedett.

Egy kisebb háztartás szükségleteit véve alapul, az alábbiakban szemléltető módon bemutatjuk, hogy augusztus végére egyes tételek a háboruelőtíhez képest *hányszorosra drágultak*. Megjegyezzük, hogy az árak kiszámításánál *100 egységet* vettünk alapul.

I. Élelmiszerek.

Kenyér	2108
Burgonya	5000
Bab	6500
Zöldség	8000

Tojás	8333
Marhahús	3100
Sertészsir	4000
Sertészsír	10600
Cukor	10000

Átlag .....

5225

II. Ruházat.

Vászon	8970
Férfiruha	6000
Női ruha	6000
Kötött áru	7200
Cipő	9370

Átlag .....

6931

III. Lakás stb.

Fűtés	9540
Világítás	1666
Lakbér	357

Átlag .....

1434

IV. Vegyes kiadások.

Dohány	4062
Szappan	9400
Ujság	2500
Villamos	1875
Színház	2500

Átlag .....

3331

Nyers átlag .....

5749

Arányosított átlag .....

4185

Betűnkben is kifejezve, a végeredmény a következő: a háboru előtti árakhoz viszonyítva az *élelmiszerek* áremelkedése *ötvenkét és félszeres*, a *ruházati* cikkeké *néhány pont* hiával *kerek hetvenszeres*, a *lakás, fűtés-világítás*é *tizenöt-szörös*, a *vegyes kiadásoké* *harmneháromszoros*. A *megélhetési* általános

drágulása augusztus végéig a háboru előtti árakhoz képest negyvenkétszeres.

Ezzel a kimutatott negyvenkétszeres drágasággal szemben — szintén Dálnoki-Kováts Jenő autentikus adatgyűjteménye alapján — itt adunk egy kis szemléltetőt a kötött fizetések emelkedéséről szintén a háboru előttihez viszonyítva. Tehát a hat különböző természetű életkategória mai jövedelme a következő arányban sokszorozódott meg :

	a háboru előttinek
Gyári szakmunkás.....	22.5
Kézműipari szakmunkás...	27
Napszámos.....	29
Köztisztviselő	9
Magántisztviselő	10
Katonatiszt	9-szerese

A kép az első rátekintésre nagyon elszomorító, hogy né mondjuk: megdöbentő. Az élet legszimplább standardja negyvenkétszeres drágulást mutat, ezzel szemben még az aránylag legjobban díjazott napszámos jövedelme sem tudott huszonkilenceszeresnél nagyobbra emelkedni. A köztisztviselő